

Затверджено стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у цивільному, адміністративному процесі та представництва у кримінальному процесі

Наказом [Мін'юсту від 21.12.2017 № № 4125/5](#) затверджені стандарти, якими мають керуватися адвокати при наданні безоплатної вторинної правової допомоги суб'єктам права на таку допомогу у цивільному та адміністративному процесі, а також представництві інтересів потерпілих і свідків, які мають право на БВПД, у кримінальному процесі (далі – Стандарти).

«Метою розроблення і впровадження цих стандартів є насамперед своєчасне та якісне надання в необхідному обсязі безоплатної вторинної правової допомоги усім, хто її потребує та має право відповідно до закону. Впровадження стандартів, у першу чергу, має на меті гарантувати якість наданих правових послуг нашим клієнтам. Воно сприятиме ефективному використанню коштів державного бюджету, виділених на оплату послуг та відшкодування витрат адвокатів, які співпрацюють із системою надання безоплатної правової допомоги, а також сприятиме підвищенню їх професійного рівня», - каже директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Олексій Бонюк**. За його словами, дотримання стандартів стане для адвокатів захистом від необґрунтованих претензій та скарг.

Переглянути Стандарти

Окрім основних характеристик моделі надання правової допомоги, кожен стандарт включає посилання на джерела права, на яких він ґрунтується, та джерела інформації для перевірки дотримання стандарту.

Документ містить чотири розділи, які передбачають:

- 16 загальних стандартів якості надання БВПД у цивільному, адміністративному процесі та представництва у кримінальному процесі;
- 7 окремих стандартів якості надання БВПД на стадії досудового врегулювання цивільного/адміністративного спору;
- 16 окремих стандартів надання БВПД під час судового розгляду цивільних та адміністративних справ;
- 4 окремих стандартів здійснення представництва суб'єктів права на БВПД у кримінальному процесі.

Зокрема, одним із обов'язків адвоката у цивільному/адміністративному провадженні визначено ведення адвокатського дос'є згідно з наведеним орієнтовним переліком. Така вимога сприяє систематизації усіх обставин, що мають значення для справи, та за необхідності може стати підставою для оцінювання якості наданої правової допомоги за умови згоди клієнта.

Стандарти містять обмеження щодо кількості справ, в яких одночасно адвокат може надавати безоплатну вторинну правову допомогу. Якщо на виконанні у адвоката одночасно перебуває 30 доручень, надання БВПД за якими не завершено, прийняття ним нових доручень не допускається.

Однією із новел Стандартів є підготовка адвокатом письмового правового висновку у справах, в яких, на його думку, відсутні фактичні та правові підстави для виконання доручення.

Додатками до Стандартів включено протокол узгодження правових питань щодо представництва за дорученням центру з надання БВПД, акт приймання-передавання документів (копій документів)/

речей (речових доказів), орієнтовний перелік матеріалів адвокатського досьє у цивільному/адміністративному провадженні.

Дотримання Стандартів є обов'язковим для адвокатів при наданні БВПД і є підставою для об'єктивного оцінювання своєчасності, повноти та якості надання в необхідному обсязі безоплатної вторинної правової допомоги у цивільному, адміністративному процесах та представництва у кримінальному процесі.

Оцінювати якість надання адвокатами БВПД відповідно до цих Стандартів будуть комісії, утворені радами адвокатів регіонів, а Координаційний центр спільно з регіональними центрами з надання БВПД будуть забезпечувати моніторинг якості надання адвокатами БВПД.

Довідково

Стандарти розроблені на виконання підпункту 6.1. пункту 6 Річного плану реалізації на 2016 рік Плану дій щодо реалізації положень Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, схвалений Радою з питань судової реформи (протокол № 4 від 17.03.2015), пункту 42 розділу «Забезпечення рівного доступу до правосуддя та правової допомоги» Плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2017 року № 275 та Деталізованого плану заходів Міністерства юстиції України на 2017 рік, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 18 травня 2017 року.

Нагадаємо, над розробленням Стандартів працювала робоча група у складі фахівців системи БПД, адвокатів та представників органів адвокатського самоврядування, науковців та представників громадського сектору. Проект Стандартів був [фіналізований на зустрічі з представниками Національної асоціації адвокатів України \(НААУ\)](#), 20 вересня та [схвалений Радою адвокатів України](#) 22 вересня 2017 року.

Підтримку у розробленні Стандартів, зокрема у проведенні зустрічей робочих груп та практикумів надавали українсько-канадський [проект «Доступна та якісна правова допомога в Україні»](#), а також Українська фундація правової допомоги за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Також слід зазначити, що у системі надання безоплатної правової допомоги із 2014 року діють [Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі](#).

Також у штаті регіональних центрів з надання БВПД працюють *менеджери з якості* (прим. – начальники відділів забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів), основними завданнями яких є впровадження стандартів в роботу та моніторинг якості надання правової допомоги адвокатами, партнерська робота з останніми щодо самовдосконалення та підвищення кваліфікації. Менеджери з якості також є адвокатами.